

1976

Kronika roku 1976,
roku XV. sjezdu KSC,
55. výročí založení KSC,
roku voleb do zastupitelských
orgánů

Úvodem

Funkci kronikáře města pro rok 1976 pověřila Rada Měst NV opět prom. pedagoga Vladimíra Poláka.

Nedílnou součástí kroniky roku 1976, kromě těchto zápisů, jsou:

- 1/ Fotokronika roku 1976. Snímky: Miroslav Matyáš, dokumentační rozřídění Ivana Mašátová a Vladimír Polák. Konečná úprava Ivana Mašátová. | F1 - 72 |
- 2/ Blanenský kulturní spravodaj číslo 1-12 ročník 1976.
- 3/ Blanenský kulturní spravodaj k volbám 1976-mimořádné volební číslo.
- 4/ Volební program Národní fronty na léta 1976 - 1980
- 5/ Kronika sboru pro občanské záležitosti, vede s. Františka Gartnerová.

Přepis do kroniky provedla Marie Kalášová.

Zhodnocení uplynulého volebního období

Připomeňme si aspoň některé události a budovatelské akce, k nimž došlo v uplynulém volebním období v Blansku.

Urbanistická přestavba od roku 1971 změnila město k nepoznání. ^(F1) K změnám kvátnosti dochází přímo před našima očima a mnohdy si ani nedovedeme přesněji vybavit, jak vypadaly objekty, kolem nichž jsme ještě nedávno kráčeli, před jejich asanací. Problémy, které byl Měst NV nucen v Blansku řešit a s nimi se potýkat, vyplývají především z geografické polohy města. Proto musel být z naprosté většiny střed města zbořen. (F6, 7)

Jen v uplynulém volebním období byla provedena asanace 31 objektů se 37 bytovými jednotkami a dalších objektů, aby na jejich místech bylo vybudováno např. distribuční středisko Družba na náměstí Svobody a Centrum na Dukelské ulici.

Největších změn však doznala blanenská námě-
sti. Začátkem bylo zbudování Wanklova náměstí
na místě bývalé Wanklové ulice. Byla změněna
stará tvář náměstí Svobody v moderní areál / F2, 31.
Při jeho řešení se postupovalo citlivě, aby na pa-
mátnou radnici - sídlo Měst NV - nová výstav-
ba nepůsobila rušivě a radnice zůstala domi-
nantou náměstí.

Potřeba důstojné shromažďovací plochy pro
tisíce účastníků májových a jiných manifesta-
cí byla šťastně vyřešena rekonstrukcí náměstí
Vítězného února, které se tak stalo jedním
z největších a architektonicky nejlépe vyře-
šených náměstí naší republiky.

Věrnost straně, vládě a socialismu proje-
vují občané účastí na oslavách, na nichž
mají také příležitost projevit sympatie Li-
dovým milicím při slavnostním pochodu. / F251

Přediskem kulturního života v Blansku
jsou oba Lávodní kluby, nár. podniků Me-
tra a nár. p. ČKD. Jejich činnost je po právu
veřejně oceňována, jak dosvědčuje v poslední

době udělená cena Antonína Lápolockého LK
ČKD.

Velká pozornost byla věnována potřebám školství a to zejména mateřským školám, neboť jejich potřeba je zdůvodněna zapojením maminek do zaměstnání ku prospěchu naší socialistické společnosti. Nově sbudované tři mateřské školy během volebního období jsou toho svědectvím. [F 16, 26-28].

Ve zdravotnictví byla nejlépe dokumentována péče o zdraví člověka řízením pracoviště nukleární medicíny v budově bývalé polikliniky na Mlýnské ulici. Technické vybavení tohoto pracoviště je pychou zdravotnictví celého okresu.

Z význačných událostí, na nichž se významnou měrou podílel Měst NV, se stala okresní sportovní přehlídka krásy a nadšení. Nadšení, které ovládlo šlovýchovu se přeneslo i na dobrovolníky, kteří nelitovali volného času a věnovali stovky hodin pečlivé přípravě stadionu Spartaku Metra. Dvuhodinový barevný televizní

přenos a vystoupení a rozhovory s význačnými funkcionáři informovaly diváky v celé BPPR o pochopení rady Městského národního výboru pro tělovýchovu a zdraví občanů. Obdobně zájem o kulturu podtrhlo uspořádání XIV. převěžských slavností Jihomoravského kraje, kdy Blansko uvítalo na stadionu Spartaku ČKD 2 500 převců.

Velká pozornost byla věnována rekreaci občanů, s jejichž vydatnou pomocí byla vybudována rekreační nádrž na poloce Salava, jež se stala základem rekreační oblasti, jež bude i v dalším volebním období věnována plné pozornosti.

Důstojným zakončením volebního období se stalo dokončení výstavby krytých lázní. Podílelo se na ní množství dobrovolných pracovníků nejen z řad dospělých, ale i žáků škol a učilišť. Bylo vytvořeno dílo v hodnotě 25 milionů v akci L jako hlavní úkol volebního období /F 72/.

Tato stavba se světovými technickými parametry je dokladem péče stranických a vládních orgánů o další růst životní úrovně a upevňová-

ní zdraví občanů.

Pochopitelně, že i v Blansku křídlová rákla -
dem spokojenosti každého občana přehně bydle-
ní. Že této stěžejní otázky byla věnována prvo-
řadá pozornost, o tom nás přesvědčuje prudký
růst bylového fondu. V uplynulém volebním
období bylo postaveno 1 263 bylových jednotek
a 352 individuálních garáží. 1 F 51

Bilance práce Komunistů Městské organizace KPC

Náročný volební program obsahoval politické cíle i úkoly na úseku rozvoje města a svým rozsahem kladl vysoké požadavky na práci všech komunistů i pracovníků Měst. NV. Do strany byli přijati jako kandidáti 4 dělníci z Domovní správy a z Technické správy. Uliční organizace KPC pracují s organizacemi v závodech při výběru mladých občanů k přijetí za kandidáty. Závodní

organizace požadují od uličních organizací vyjádření k navrhovaným pracovníkům.

Těži otázkám přípravy i průběhu stranické výchovy byla věnována náležitá pozornost, takže všichni členové byli fundovanými lektory informování o aktuálních náležitostech ze všech oblastí. Tak mohli obhajovat politiku strany mezi občany města. Kandidáti byli školeni ve spolupráci s Domem politické výchovy.

Podčástí ideologické práce se stala i osobní a náhorná agitace. Osobní agitace byla organizována agitačními dvojicemi, které byly složeny z členů občanských výborů a to jak členy KSC tak bezpartijními. Ve městě pracovalo v roce 1976 celkem 283 agitačních dvojic. Cílem všeho snažení Městské organizace KSC bylo upravení vedoucí úlohy strany ve městě a zvýšení její autority a to v zabezpečování hospodářské politiky, v oblasti působnosti nár. výboru, v oblasti Národní fronty, v KSČM, ve vnitrostranickém vzdělávání a vý-

chově a v kulturní politice.

Družba Blansko-Scandiano

Na základě družební dohody mezi ÚV KPC a KP Itálie dodržuje se družební dohoda měst Blansko a italského Scandiano. Družba se rozvíjí na základě vzájemného poznání a přátelských vztahů obou měst. Vloni byli hosty předsedy Měst NV s. Josefa Kovaříka přátelé ze Scandiano. V listopadu tohoto roku navštívila autokarem početná delegace města Blanska a závodů ČKD italské Scandiano. Příjezd delegace, ve které byla i malá dechová hudba ČKD, byl pro celé město senzací. Komunistická strana Itálie má velkou podporu v severní části země a ve Scandiano získává stále větší podporu, důvěru a oblibu.

Na každém kroku se delegace setkávala se sympatií lidí, kteří v každém členu delegace viděli vyslance socialistické země, kde lid si rozhoduje a vládne sám.

Delegace také navštívila Benátky a jiná města. Přesto nejkrásnější vzpomínky zůstaly na dřevěném městě, kde na počest delegace z Blanska bylo svoláno zasedání městské rady.

Slavnostní shromáždění k 28. výročí Vítězného února

Ve středu 25. února ve 14. hodin byly zahájeny oslavy 28. výročí Vítězného února položením věnců k pomníku Klementa Gottwalda a k pomníku Rudarmejce. Poté bylo zahájeno v LK ČKD slavnostní shromáždění, kde nasloužilým příslušníkům Lidových milic byla propůjčena státní vyznamenání. Z Blanska obdržel Ludvík Opletal, vedoucí tajemník OV KPE a velitel LM - st. vyznamenání Za zásluhy o LM I. stupně. Totéž vyznamenání propůjčil prezident republiky Karlu Koubněmu z ČKD Blansko.

II. vyznamenání Za zásluhy o LM II. stupně dostalo se Miloslavu Havířovi z Adastu Blansko

a Lideňkovi Hradírovi z Mechy Blansko. Pl. vy-
znamenaní Za službu vlasti propůjčeno Miro-
slavu Vyskočilovi z ČKD Blansko.

19 tun navíc

V sobotu 14. února, v den konání konference
KřČ zorganizovali svazáci ze slévárny šedé
litiny ČKD Blansko mládežnickou tvorbu.
37 členů ŠPM společně se zástupci Lidových
milic se sešlo ve slévárně, kde zaformovali,
odlili a vytloukli 19,2 tuny odlitků v hod-
notě 77 060 Kčs bez nároku na mzdou.

Bylo nataveno 24 tun šedé litiny jako od-
litky setrvačníků, nábojů odstředivých ko-
leček a závaží. Mladí slévači dokázali, že
jsou dobrým a iniciativním kolektivem.

Pionýrská tábora pro Orenburg 1749-51

V dnech 5. - 6. března se sešlo v Blansku přes 140
pionýrů ze všech zástupců organizací okresu jiho-

moravského kraje, aby provedli krajskou pionýrskou stavbu na počest Krajské konference a XV. sjezdu KPC. Krajská pionýrská stavba byla praktickým uskutečněním výzvy „Imělymi pionýrskými činy přivítáme XV. sjezd KPC“, která byla přijata na celostátním setkání pionýrů v Hradci nad Moravicí v červenci 1975. Součástí výzvy byl i sběr železného šrotu.

Tento nasbíraný železný šrot o celkové váze 1 411 tun byl v sobotu 6. března přivezen vyřadbeným vlakem na zvuků fanfár před bránu ocelárny ČKD. Po předání hlášení o splnění čestného závazku byla přestřižena páska a vlak se železným šrotem vjel do areálu ocelárny. Za přítomnosti pionýrů byla stavba provedena ve dvou elektrických konvertorech. Z každého z nich bylo získáno 7 tun ocelolitiny, ze které byla odlita dvě oločná tělesa kulových uzavírek pro plynovod Orenburg. Celý provoz pracovníků ocelolitiny nastoupil na sobotní směnu zdarma.

Ing Vladimír Bellach, podnikový ředitel ČKD

Blansko, zdůraznil nejen symbolický, ale i výchovný a praktický význam pionýrské služby, při níž se prohloubilo spojení mezi pionýry a dělníky.

Hold XV. sjezdu KPSČ

V sobotu 3. dubna pracující v Blansku nastoupili na dobrovolnou směnu na počest XV. sjezdu KPSČ. Pracovalo se především ve výrobě. Kromě dělníků oblékli montérky i pracovníci kanceláří a pracovali na úsecích většinou mimo svůj útvár.

Dobrovolná pracovní směna, již se spontánně zúčastnili pracovníci výrobních závodů, vyjádřila hold XV. sjezdu, a protože byla všude dobře předem připravena, přinesla našemu hospodářství velké a užitečné hodnoty. Všichni ti, kteří iniciativně a obětavě pracovali, dokázali, že jim rozvoj naší socialistické ekonomiky není lhostejný.

Kolektivy XV. sjezdu KPC

Východiskem pro udělení čestného názvu Kolektiv XV. sjezdu KPC byl rozvoj socialistického sou-
těžení, plnění náročných socialistických zá-
vazků a uplatňování dalších forem iniciativy
pracujících. Inamenovalo to odpovědně vybrat
a mnoha brigád socialistické práce, které
již jejich názvem zaznamenávají vynikajícím vý-
konům ještě by nadprůměrně mezi nimi.

V Blansku tohoto titulu v n. p. Adast do-
sáhl 19členný kolektiv za vedení Jaroslava
Šenka, nositele vyznamenání Za zásluhy o vý-
stavbu. Jeho kolektivu byl udělen titul BPP
již v roce 1963. Zpočátku pracovali členové
na montáži silničních váli, po nastavení
jejich výroby dali všechnu svou chuť a
um výrobu řezaček papíru. V roce 1975 poda-
li členové kolektivu 42 zlepšovacích návrhů.
39 z nich podal mladý zlepšovatel závodu
Antonín Buchvaldek. Z jeho návrhů bylo
38 přijato a jejich zavedení do výroby se pro-

jevilo snížením pracovního množství a úsporou materiálu. Je nositelem čestného odznaku „Vítěz socialistické soutěže.“

V ČKD byl titul udělen BPP vedené Rudolfem Liškou. Kolektiv pracuje ve strojírně 1. Je to pracoviště, z něhož vycházejí právě ty světově známé výrobky, jež proslavily podnik na hranicích vlasti. Provádějí se zde konečné montáže turbin, karuselů i kulových údrževů. Musí zde všechno klapat a o údržbu strojů se stará pod vedením jmenovaného s. Lišky 14 údržbářů. Kolektiv je jednou z nejmladších brigád, o titul BPP začal soutěžit v roce 1973. Zásluhou brigády byly zkráceny doby oprav, nálehavé opravy prováděli členové v přesčasových a nočních hodinách a často i sobotních směnách. Uspořili tak 70 000 Kčs. Jsou univerzálními pracovníky, dovedou pracovat na soustruhu, frése, u vrtáčky a tak jsou často využíváni i tam, kde je potřeba nálehavě zasáhnout. Za ty, kteří dočasně pracují ve výrobě, musí si ostatní naplnout

síly, aby zabezpečili nutné opravy. Práce kolektivní je úspěšná zejména proto, že údržbáři nečekají až se závada objeví, ale zlepšovacím návrhy se snaží poruchám předcházet. | F 66, 67 |

V n. p. Melra byl titul udělen 13 BŠP z provozu Melra 3. Vedoucí provozu s. Josef Černica vysvětluje tento velký počet vyznamenaných BŠP tím, že je to provoz mladých lidí a podílí se na celkové výrobě závodu jednou čtvrtinou. Za uplynulá 3 roky se zde zvýšila výroba trojnásobně, ale se stejným počtem technicko-hospodářských pracovníků. Jen v posledním čtvrtletí roku 1975 byla překročena výroba zboží o 360 000 Kčs a ve zkráceném termínu dodal kolektiv provozu 3 číslicové informační systémy pro elektrárny Dělmárovice a Tušimice. | F 64 |

Jeden z kolektivů BŠP, vyznamenaný titulem XV. sjezdu, vedený s. Měšťanem, zřídil v rámci patronátní smlouvy se LDŠ Dvorská, jídelní linku v této škole a značnou měrou se podílel na zbudování líně tradice na této škole.

1. máj - svátek radosti a míru

| F 22 - 24 |

Krásné slunečné počasí přivítalo účastníky prvomájové manifestace. Více než 16 000 občanů okresního města, blanenských závodů a okolních obcí, demonstrovalo svoji radost z úspěchů dosažených v plnění úkolů 5. pětiletky a svoji podporu politiky KSČ při realizaci závěrů XV. sjezdu.

Před hlavní tribunou na náměstí Vítězného února dorazilo před 10. hodinou čelo prvomájového průvodu, které tvořili pracovníci n. p. Metra. Tohoto vyxnamenání, pochodoval v čele průvodu se jim dostalo na to, že právě v předvečer Svátku práce obdrželi Rudý prapor páté pětiletky. Však se jim také v průvodu pochlubili. Na hlavní tribuně byli shromážděni představitelé politického a veřejného života. Byli manifestanty srdečně uvítáni.

Již tradiční alegorické vozy dokumentovaly dosažené úspěchy jak v průmyslu, tak v zemědělství. Na alegorickém voze JLD 25. ú-

nora v Rájci-Jestřebí byl vyjádřen závazek družstva dosáhnout v 6. pětiletce roční dojivosti 4 000 litrů na jednu dojnici.

Po zaplnění náměstí účastníky májového průvodu a mnoha průvodu přihlížejícími občany, přednesl hlavní referát ved. tajemník OV KSC a předseda OV NF Ludvík Opletal. Závěrem pozval všechny na předání Rudé standardy okresní jednotce LM, které se bude konat 21. května. Poté navštívili montážní provoz Metry, kde se seznámili s výrobou řádkového děrovače - výrobku určeného pro IPPR. Potom se zúčastnili výše uvedené manifestace.

Oslavy 55. výročí založení KSC

Již ve středu byly zahájeny oslavy slavnostním aktem v Dělnickém domě, na němž se sešlo 300 funkcionářů stranických, odborářských a mládežnických organizací. Slavnostní projev přednesl předseda CLV KSC v ČKD Jan Flek. Závěrem bylo provedeno scénické polykranové

pásmo s názvem „A marně nešli jsme tam, kde se hájasi“, velmi dobře připravené aktivisty LK ROH ČKD, které bylo důstojným vyvrcholením celého slavnostního akce.

V pátek 14. května se konaly oslavy založení KřČ. Dopoledne bylo uspořádáno setkání předválečných členů KřČ. Pod heslem „55 let KřČ - 55 let bojů a vřetství“ uspořádal OV KřČ ve 14. hodin slavnostní shromáždění v sále Dělnického domu. Hlavní projev přednesl vedoucí tajemník Ludvík Opletal.

Co jeho projev se se svým kulturním pořadem představili žáci LDŠ Ebenova ulice.

Pracující Blanenska Lidových milicím

V pátek 21. května se náměstí Vítězného února naplnilo příslušníky Lidových milic. O 15. hodině vystoupil na tribunu generální konzul SSSR v Brně Jevgenij Josifovič Osadčij, náčelník hlavního štábu L M v ČSSR Miroslav Novák,

náčelník krajského štábu L M Josef Leman a další význační hosté.

Po hymnách pozdravil nastoupené jednotky a pracovní M. Novák, náčelník hlavního štábu L M. Ve svém vystoupení hovořil o únoru 1948 a poslání L M.

Jménnem pracovních okresu Blansko, předal slávač ČKD Dymáček do rukou vedoucího tajemníka L. Apletala praporek L M. Po zdravici pionýrů zazněl náměstím slavný chorál Kdož jste boží bojovníci, při němž předal s. Apletal praporek praporečnickům L M a ti s ním pochodovali do čela nastoupených jednotek. Poté následoval slavnostní pochod jednotek L M, PNB a ČSLA.

V dopoledních hodinách milý sovětský host J. J. Osadčij spolu s ostatními, doprovázen představiteli okresu po přivítání a krátké besedě na O V KPČ položili kylici rudých květů u pomníku K. Gottwalda na náměstí. Poté se hosté odebrali do ČKD Blansko, kde je uvítal v nastoupení ředitel podniku výroby námeštek Ladislav Planěk, zástupci ROH a LPM. Hosté si prohlédli výrobu

kulových uzavření pro plynovod a nástupci podniku předali J. J. Osadčínovi závazek na zkrácení termínu dodávek těchto výrobků pro PPR.

Hosté odjeli z ČKD do učiliště n. p. Metra. Zde je uvítal podnikový ředitel ing. František Fůnk a ředitel učiliště Petr Němec. Po prohlídce Linie tradic podniku následovala krátká beseda, ve které se hosté zajímali o výrobu měřicích přístrojů a jejich dodávky do Sovětského svazu.

Prislušníci Lidových milic závodu Adast Blansko plní svoje závazky

Lidové milice vyvíjely v n. p. Adast Blansko úspěšnou činnost. Dobrá práce jednotky byla oceněna i okresním štábem LM, příslušníci získali tituly „vzorných milicionářů“. Jednotka byla vyhodnocena jako nejlepší na okrese a udělen jí titul „vzorná četa“. Jednotce velmi prospělo doplnění mladými členy KPC, takže se věkovým průměrem řadí mezi nejmladší na okrese.

Členská organizace vzorně plní povinnosti nejen ve speciální přípravě, ale i na svých pracovištích při plnění úkolů státního plánu.

Na závodě byla zřízena malá síň bojových tradic L M a založena kronika. Čelní členové jsou dobrovolnými dárci krve, zastávají funkce v masových organizacích, podílejí se velmi účinně na plnění volebních programů, pracují v národních výborech a podávají zlepšující náměty, pracují na zlepšení prostředí rekreačního střediska ROH závodu na Luchém, pracují jako lektori a propagandisté, provádějí besedy se žáky gymnázia.

Oslavy 59. výročí VŘSR a Měsíce přátelství

17591

5. listopadu se konal pietní akt položení věnců u pomníku Rudarmejce za účasti občanů, stranických, státních a společenských orgánů. Tímto aktem byly o 18. hodině zahájeny oslavy VŘSR.

Hodinu poté se konal v LK ROH Města

slavnostní večer, kterým byl zahájen Měsíc československo - sovětského přátelství. Slavnostní projev přednesl předseda Měst V KSC ing. V. Hebelka. V kulturní části pořadu se obecnostou představilo Moravské kvarteto Brno a vítěznové soutěže zájmové umělecké činnosti v recitaci.

Oslavy 80. výročí narození Klementa Gottwalda

Oslavy nedožitých 80. narozenin Klementa Gottwalda proběhly v Blansku důstojným způsobem. V pondělí 22. listopadu sešli se občané a mládež na celoměstské manifestaci v 18. hodin na náměstí Vítězného února u sochy Klementa Gottwalda, aby vzpomněli jeho světlé památky. Slavnostní projev k tomuto významnému výročí přednesl MVDr. Miroslav Urban, poslanec Federálního shromáždění. Manifestaci předcházel mohutný lampionový průvod žáků všech blanenských

škola a učilišť. Na slavnosti spoluúčinkoval
pěvecký sbor Rastislav.

V úterý pokračovaly oslavy položením dalších
květinových košíků k pomníku Klementa Gottwal-
da delegacemi OV KPČ, ONV a OV NF a slavnostním
shromážděním ve velkém sále LK ČKD, který
byl zaplněn do posledního místa. Vedoucí tajem-
ník OV KPČ a velitel okresní jednotky Lidových
milic Ludvík Opletal přijal hlášení o nastoupe-
ní nových členů LM ke složení přísahy. Po
přísaze nových členů této ozbrojené pěti děl-
nické třídy přednesl člen KV KPČ a vedoucí ta-
jemník OV KPČ Ludvík Opletal slavnostní pro-
jev. Po něm shlédli účastníci polykranové
pásmo s názvem „Ať přijde náš čas“.

Nový rok vietnamských občanů

Občané Vietnamské demokratické republiky,
kteří mají dočasný domov u nás v Blansku,
slaví Nový rok dvakrát. Jednou s námi 1. led-
na, podruhé podle svého zvyku v lednu

nebo v únoru. Datum jejich Nového roku, který se nazývá Lunárním rokem je totiž pohyblivý, tak jako jsou pohyblivé naše velikonoční svátky. Oslava Lunárního roku má starou tradici - tento zvyk trvá čtyři a půl tisíciletí. Letos slavili Vietnamci svůj rok 31. ledna. V ten den se sešli všichni vietnamští občané v hale internátu ČKD, kde spolu s pozvanými hosty vyslechli projevy a společně radostně oslavovali svůj svátek. Slavnostně nebyla vyxdobena jenom hala, ale celý internát, i pokoje studentů byly plné girland a květů. Poprvé po letech dlouhé a strašné války oslavovali Lunární rok v míru. Tito sympatičtí hoši, které denně potkáváme, většinou se zúčastnili obrany své vlasti se zbraní v ruce, mnozí z nich mají důstojnické hodnosti. Každý z nich ztratil ve válce někoho z rodiny, někteří jsou úplnými sirotky. Proto blaženší občané jim projevují sympatie a jsou si jisti, že vietnamští praktikanti budou na Blansko po návratu do vlasti rádi vzpomínat.

65 let závodu Metra Blansko 1968

V tomto roce vzpomněla Metra 65. výročí svého založení. Toto výročí prokazuje, že se výroba přesných elektrických a číslcových měřicích přístrojů opírá o dlouholetou zkušenost celých generací dělníků a techniků. Výrobky závodu slouží dlouhá léta v celé řadě klíčových odvětví našeho národního hospodářství. Jejich technická úroveň a vzhled zvýšily v posledních letech také dodávky do zahraničí. Jsou známy ve všech zemích socialistického společenství, dále ve Skandinávii, Anglii, Rakousku, Brazílii a na jiných národních světových trzích. Jméno Metra Blansko proslavuje také naše město ve světě. Nechtěje proto v této kronice zaznamenána i historie závodu.

V roce 1911 zakládá inženýr Eich Roučka dílnu na výrobu elektrických měřicích přístrojů. Byla to první dílna tohoto druhu v celé střední a východní Evropě. Blanenská dílna měla 20 zaměstnanců, kteří všichni se museli učit nové

technice. První přístroje byly určeny pravidlům rakouského válečného loďstva. Když vypukla první světová válka, v Blansku se vyráběly rozvaděčové ampérmetry a voltmetry a jejich výroba rostla úměrně se zvyšováním zbrojní výroby.

Po válce se již dala nazvat dílna kovárnou, protože firma zaměstnávala 120 lidí. V roce 1934 jsou do výroby zavedeny nové typy přístrojů, v roce 1935 odchází ing. Erich Roučka a kovárnu kupuje Robert Lochor. Ten oproti ing. Roučkovi je prost technické ctižádosti a vývoj a zavádění nových výrobků považuje za kbytečné utrácení a vše podřizuje výnosům.

Za druhé světové války je závod podřízen válečným zakázkám pro vojenské účely. Ke cti zaměstnanců slouží, že po celou dobu okupace docházelo k řadě sabotáží a že tajně pracovala skupina techniků na vývoji přístrojů pro mírové účely. Po osvobození Sovětskou armádou prožívají pracující boj o znárodnění podniku. Majitelé se nechťejí smířit se změnou

společenského řádu. Vymýšlejí všechno možné, aby podnik nebyl znárodněn. Ale to už na vedení podnikové organizace KPC svedl zkušený kolektiv vítězný boj a 1. ledna 1946 byl ustaven národní podnik Metra Blansko. V roce 1947 je ustaven závod Metra Šumperk, 1951 závod Brno, 1953 závod Linhartice. Metra zejména během posledního desetiletí prováděla převratné změny v technickém programu. Měřicí ručičku postupně nahrazuje světelné číslicové tablo. Paprsek laseru a jeho využití je v Metře základem nejmodernějšího a nejpřesnějšího měření. Ale tím se dostáváme k současnosti. V dnešní době vyrábí Metra přístroje panelové a rozvaděčové, registrační, laboratorní, univerzální, číslicovou měřicí techniku, výpočetní techniku, laserové měřicí přístroje. Pracovní kolektiv n. p. Metra Blansko obdržel za dosažené výsledky v rozvoji výroby elektrických měřicích přístrojů a za stálé uplatňování nové techniky při plnění hospodářských výsledků, také státní vyznamenání a ocenění:

Rád práce

Titul „Závod XII. sjedru KPC“

Titul „Podnik 25. výročí I N P“

Titul „Podnik 50. výročí K P Č“

Vyznamenání „Za zásluhy o výstavbu“

Titul „Lárod československo-sovětského přátelství“

Čestné uznání vlády Č S S R a Ú V O S v soutěži
k 25. výročí osvobození Č S S R

Diplom k VIII. všedoborovému sjexdu

Čestné uznání vlády Č S S R a Ú R O za výsledky
dosahené v socialistické soutěži na počest 25. vý-
ročí Únorového vítězství

Rudý prapor vlády a Ú R O 15 x 1

Rudý prapor ministerstva a Ú V O S 18 x 1

Čestné uznání ministerstva a Ú V O S 19 x 1

Rudý prapor 5. pětiletky 13 x 1 a do brvalého
držení Diplom vlády a Ú R O

Ocanění práce Blanenských kovářů

Na letošním Mezinárodním strojírenském vele-
trhu v Beně dosáhl podnik ČKD Blansko vý-
znamného úspěchu - získal zlatou medaili na ex-
ponát „klapkový uzavěr s průtočným oločným tě-

lesem," který byl vyroben v našem národním podniku pro vodní elektrárnu Dalešice.

Proč tento na první pohled jednoduchý esport byl vybrán mezi 40 nejlepších z téměř 300 přihlášených do soutěže, která má tak náročná kritéria? Bylo to proto, že tento výrobek z hlediska konstrukčního, technologického i ekonomického splňuje ty nejnáročnější požadavky. Uzávěr je v elektrárně umístěn před reversní Francisovou turbínou a pevnostně je dimenzován pro havarijní zavření do plného průtoku turbínou. Vzhledem k jmenovité světlosti 5 400 mm a jmenovitému tlaku 1,3 MPa (13 kg/cm²), je celková hmotnost uzávěru se servomotorem 198 000 kg. Z hlediska parametrů je tento klapkový uzávěr dosud největším v ČSFR a uvedenými parametry dosahuje špičkové světové úrovně.

Vlastní těleso uzávěru je na elektrárně namontováno do původního potrubí, kterým protéká voda do turbíny. Skládá se ze dvou polovin - odlisků z ocelolitiny. V tělese jsou valivá ložiska, ve kterých se otáčí vlastní uza-

vírací část - průtočná čočka. Tato je z technického hlediska nejnáročnější, protože je konstruována jako svařenec ocelolitinových dílů s válcovaným ocelovým plechem velké tloušťky.

Pro zajištění vysoké kvality a produktivity svarových spojů byla použita jedna z nejmodernějších metod - svařování pod rozstavenou stuskou. Odlišky byly vyrobeny ve Škoda Plzeň, válený materiál ve VŽKG a svařování prováděl Výzkumný ústav svařačský Bratislava.

Dříve konstruované uzavěry byly s plnou čočkou, t. j. při průtoku vody přes uzavěř čočka zmenšovala průřez a způsobovala větší hydraulické ztráty. Tento nedostatek odstraňuje z hlediska konstrukce i výroby náročnější průtočná čočka. Při otevření uzavěři voda protéká i přes čočku, jsou nižší ztráty a světlost uzavěři může být nižší.

Toto zmenšení průměru, spolu s novou konstrukcí čočky, přineslo úsporu účtů

uzávěrů - 200 000 kg materiálu, zvýšení výroby elektrické energie na elektrárně Dalešice o 2 155 000 kilowathodin ročně a úsporu 2 425 000 kilowathodin elektrické energie při čerpadlovém provozu.

Konstrukční řešení uzávěrů s průtočnou čouhou je chráněno čs. patentem, jehož autorem je konstruktér n. p. ČKD Blansko, dipl. technik Evžen Vlček.

Podobné klapkové uzávěry vyrábí náš podnik nejen pro elektrárnu v Dalešicích, ale i pro elektrárnu Łarnowice v Polsku, Los Reyunos v Argentíně a jistě vzhledem k uvedeným výhodám najde uplatnění u dalších vodních elektráren, pro které bude ČKD Blansko v příštích letech dodávat technologické zařízení.

Úmrtí Ladislava Toufara

Dne 31. července 1976 zemřel ve věku 84 let soudruh Ladislav Toufar, dlouholetý člen K P Č /od r. 1921/ a funkcionář. Narodil se v Blansku, 26. června 1892,

kde žil a pracoval po celá desetiletí. Odešla s ním jedna z výrazných postav revolučního dělnictva. Ladislav Toufar byl cele spjat se vším pokrokovým, co se na Blanensku od počátku tohoto století událo.

Již v mládí seznámil se s Josefem Hlybšem a zanícení pro věc socialismu, které tento v něm probudil, zůstalo věrné po celý život. Toufarovou láskou byla dělnická tělovýchova. Věnoval jí mnoho času již před první světovou válkou a po válce buduje s dalšími soudruhy na Blanensku Federaci dělnických tělovýchovných jednot, na kterou se mohla KřČ plně spoléhat. V té době pracuje Ladislav Toufar ve spolku Dělnický dům, v družstevním hnutí a dalších organizacích.

Po ukončení druhé světové války dává opět své síly plně do služeb KřČ, zastává významné funkce, je zakládajícím členem Revolučního národního výboru v Blansku. Později se stává tajemníkem obvodního sekretariátu KřČ a poslancem Zemského národ-

ního výboru až do zřízení Krajských národních výborů. Podílí se ze všech sil na obnovení válkou zničené země a na všestranné dělnické třídy pod vedením KČE nad reakcí.

Ani v letech zastoupeného odpočinku nezůstává nečinný. Pilně shromažďuje materiály pro dějiny dělnického hnutí na Blanensku a spolupracuje s Muzeem dělnického hnutí v Brně. Výsledkem této práce jsou besedy na školách i v továrnách, řada článků v tisku a několik publikací o tradicích dělnického hnutí a tělovýchovy na Blanensku. Byl nositelem řady stranických a vládních vyznamenání.

Za soudruhem Ludvíkem Šoupalem

18. března zemřel ve věku 72 let s. Ludvík Šoupal. Tato smutná zvěst zarmoutila mnohé, vždyť zesnulý patřil k nejpopulárnějším občanům našeho města. Zastával mnoho funkcí,

nejvýznačnější z nich v době po Vítězném únoru, kdy dva roky byl předsedou MěstNV v Blansku.

Ludvík Šoupal byl předválečným členem KPC a nositel státních vyznamenání Řádu práce, Za zásluhy o výstavbu, Za službu vlasti. Byl místopředsedou Okresní kontrolní a revizní komise OV KPC. Jako politický vězeň, který strávil téměř celou okupaci ve vězení, stal se dlouholetým předsedou okresního výboru Svazu protifašistických bojovníků v Blansku a členem ústředního výboru. Byl též členem okresního výboru Svazarmu.

Odešel obětavý bojovník za práva dělnické třídy a funkcionář, který celý svůj život zasvětil práci pro socialistickou společnost.

Rozloučení se zesnulým se konalo 25. března a bylo vypraveno Městským výborem KPC a Okresním výborem KPC. U rakve obložené věnci střídali se čestnou stráží starší členové strany spolu s vedoucími funkcionáři. Vyložené kondolenční listiny nestačily k podpisu všech

lích, kteří se přišli do sálu Dělnického domu se s. Goupalem rozloučit. V sále nezůstalo volného místa a smuteční hosté se těsnili v předsálí i na schodišti. Nebývalá účast na smutečním aktu svědčila o úctě a oblibě, již se tento bojovník na lepší příští našeho lidu v Blansku těšil.

K 90. výročí narození hrdiny revoluce Aloise Školáka

30. března 1886 se na Starém Blansku narodil Marii Školákové, dceři výminkáře Josefa Hlaváč. ka a manželce Vincence Školáka, podsedníka / tj. maloročníka / a sedláře k tomu, syn Alois. Otec dal syna po vychození tehdejší 6 třídní školy vyučit sousedružníkem ve Žlebě u firmy Breitfeld a Daněk / dnešního ČKD /. Mladý Školák se již ve třetím roce učení v roce 1903 stal členem odborové organizace kovodělníků / členská knížka č. 10441 / a po vyučení se ráhy zapojil aktivně do hnutí sociálně demokratické mládeže,

odtud pak se samozřejmě stal i funkcionářem v politickém, odborovém a tělovýchovném dělnickém hnutí. Dle záznamů v pracovní knížce pracoval krátkou dobu po vyučení v Kapfenbergu a v Adamově. Od roku 1905 v Blansku.

V roce 1908, ve svých 22 letech !!! byl místopředsedou okresního výboru sociální demokracie, starostou DTJ a funkcionářem Svazu českých kovodělníků v Rakousku. Spolu s jinými soudruhy byl věrným spolupracovníkem průkopníka socialistického hnutí Josefa Hybeše. Zjměna tato spolupráce nebyla po chuti Školákovým zaměstnavatelům. 17. září 1910 byl definitivně propuštěn ze zaměstnání, když byl předtím už častěji pro výstrahu vědy na čas propuštěn z práce.

Toho byl 19. prosince téhož roku na zásah Josefa Hybeše přijat k výpomocným pracím ve všeobecné a podporovací pokladně v Brně.

Období let 1911 - 1914 patří k letům nejbohatší činnosti Aloise Školáka, jak nás o tom např. poučí jeho zachovaný diář z roku 1913. Ten spolu s ostatními písemnými památkami na svého

otce, pietně uchováva 67 letý syn v Brně žijící
ing. Zdeněk Školák. Další syn Jarmír Školák ži-
je ve Frydlantu nad Ostravicí a dcera Miloslava,
provdaná Adamcová, žije v Blansku mexi ná-
mi na Chelčického ulici č. 1.

V roce 1915 je Alois Školák odveden a po krátkém
výcviku rukuje se 17. batalionem polních mysliv-
ců / obdobou dnešních pěšáků / na ruskou frontu.
Dovzděčuje se korespondence z fronty, na níž nás
udivuje bezchybný pravopis i velmi dobrý sloh
člověka, jemuž dopřála vzdělání jen obecná ško-
la!

Co se událo od příjezdu na frontu? Až prvním
větším bojovým nasazením přebíhá Školák k Ru-
sům. Přihlásil se do tvořících se ruských českoslo-
venských legií a záhy se podílí jako člen Národ-
ní rady československé na organizaci spěchu v Ky-
jevě. Jako spoluzakladatel legií zůstal napálen
pro legionářskou myšlenku až do chvíle, kdy
reakční křídlo vedení čs. legií chtělo dát jeden
legionářský pluk k dispozici bílým ruským
generálům pro potlačení mladé lehdy ruské

socialistické revoluce. Rozpor s vedením legií vrcho-
lí v únoru 1918, kdy Alois Školák usiluje o vytvo-
ření 12 členné Československé revoluční rady, jež
by převedla legie do bojů po boku bolševiků.
Tento záměr se mu nepodařilo prosadit. Proto,
když vedení legií se rozhodlo postavit proti
bolševikům, odchází Školák z legií a vstupuje
do československého oddílu v I. mexinárod-
ním pluku rudé armey a pomáhá tak uvě-
doměle bránit mladý sovětský stát dělníků
a rolníků. Školák se stává politickým komi-
sářem. V květnu 1918 dochází k boji o Cenu. Ně-
kteří velitelé podcenili sílu legií a nepočítali
s jejich útokem. Proto jich mnoho odjelo do Mo-
skvy na sjednocovací sjezd všech českosloven-
ských revolučních marxistických organizací
a skupin, které se rozhodly založit Česko-
slovenskou komunistickou stranu v Rusku.

Alois Školák spolu s učitelem Josefem
Bospíšilem a Hartmanic na Prostějovsku / dneš-
ní Nivy I, který obsluhoval dokonce dvě dě-
la a sedlářským dělníkem Ludvíkem Olče-

náškem v Prahy - Libně, do poslední chvíle bránili budovu Sovětu a hrdinsky odolávali přesile legionářů. Po tuhém boji byli zajati a odvezeni na Volhu, kde se měli zodpovídat soudu. Fanatický dav legionářů však rozhodl sám. Po postupném bití byli příštího dne zmučeni rudoarmejci bez soudu oběšeni na starém dubu. Stalo se to 6. června 1918 v obce Lipjag. Zde je Alois Škodák se svými dvěma soudruhy pochován v místním Sadě sovětů.

Boje o Penze i pozdější soudce lynč jsou popsány v knize Jaroslava Kratochvíla „Cesta revoluce“, která vyšla v prvním vydání v roce 1922 a románově ztvárněny v knize „Gornostaj“ Václavem Kaplickým. Účastník legionářských bojů a příslušník opozice, dnes 80 letý zastoupený umělec Václav Kaplický, byl pro svůj nesouhlas s vedením legií internován spolu s dalšími na mysu Gornostaj u Vladivostoku a do ČSR dopraven jako vězeň.

Na náměstí v Penze stojí pomník vzpomínající řady československých příslušníků Rv.

dě armády, kteří tu padli v boji. Ani Blansko
nezapomíná na hrdinného rudarmejce Aloise
Škotáka, dokladem toho je pamětní deska ve
Zdíkové ulici, ale i materiály umístěné ve stá-
lé expozici Okresního vlastivědného muzea
v Lini tradic dělnického hnutí na Blanensku.

Cena Antonína Zápotockého ZK ČKD Blansko

2. března byl Závodní klub ROH ČKD Blansko
poctěn udělením nejvyššího odborářského vyzna-
menání Cenou Antonína Zápotockého. Toto kul-
turní zařízení, o němž se již napsalo mnoho
v této kronice v minulých letech, bylo poctěno
tímto vyznamenáním za třicetiletou po-
liticko-výchovnou, vzdělávací a kulturně spo-
lečenskou činnost. Zejména poslední léta za-
stihují kulturní zařízení ČKD v neustále
vzrůstající aktivitě. Podařilo se aktivizovat
stovky pracujících, kteří do klubu přicházejí

ne pouze proto, aby si odpočinuli, ale v převážně většině proto, aby zde hledali možnost naplnění svých zájmů, aby své „koníčky“ povýšili na uvědomělou, organizovanou, obecně prospěšnou činnost.

Dnešní činnost, po ráslné ocenění, ovšem už zdaleka není jen činností samotných aktivistů. Dělnický dům se stal politickým a společenským centrem, v němž probíhá celá řada významných událostí okresu Blansko.

Činnost závodního klubu věnoval také čsl. rozhlas Brno, který vysílal hodinovou relaci o jeho činnosti i s ukázkami vystoupení převážného sboru Rastislav, tanečního orchestru Studoklub, tanečního souboru Drahan i kabéry a literární besedy v knihovně.

Drahan, soubor lidových písní a tanců Závodního klubu ROK ČKD Blansko

Soubor byl založen 4. ledna 1974 a dnes se skládá z 18 tanečních párů. Taneční složku má

na starosti učitelka LŠU v Blansku Miluška Mátalová, hudební ing. František Slabý. Lidový zpěv obstarává sextet pod vedením Vladimíra Šoupala, který je šéf hudebním aranžérem orchestru lidových nástrojů. Platnou posilou je i ředitel LŠU Vlastimil Hemzal jako čelista lidové muziky. Organizačním vedoucím souboru Drahan je ing. Jiří Polák profesor PEŠ v Blansku, na jehož podnět k založení souboru došlo.

Členy jsou mladí nadšenci pro lidové umění, studenti a studentky střední ekonomické školy v Blansku a střední průmyslové školy strojnické v Jedovnicích a učni CKD Blansko.

Hlavní rádkyň pro oblečení souboru byla PhDr. Ludvíková z etnografického ústavu Moravského muzea v Brně. Ušití krojů, jichž vorem byly kroje z oblasti Drahanské vrchoviny z obce Kořenice, nebylo snadnou záležitostí. Že se dobrá věc nakonec podařila, nato vděčí Drahan národopisnému souboru Mánes z Prostějova, jejichž staré členky ve svém volném

časе kroje ušily. A tak na slavnosti ke 30. výročí založení Iboru nář. bezpečnosti i k 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou, vystupoval Drahan ve vlastních, stylisticky čistých, původních krojích.

Soubor vystupoval jen během zimní sezony 12x na plesích s Českou besedou s velkým úspěchem v napůjčených krojích z Divadelní služby v Brně.

Souboru byla dána do vínku propagace tanců a písní Drahanské vřchoviny, zejména z oblasti blanenského okresu.

Naděšení vedoucích souboru, vznikající zájem mladých, plná podpora LK ROH ČKD je příslibem, že Drahan se stane trvalou složkou kulturního života Blanenska.

Liň bojových tradic na LDJ Erbenova

Na LDJ Erbenova ul. byla vybudována ve spolupráci s patronátním závodem ČKD Liň boj-

vých tradic. Na čelní straně místnosti je instalována světelná mapa znázorňující cestu čsl. vojáků z Buzulucku do Prahy. Hlavní doprovod k vystavené obrazové dokumentaci, jež je umístěna na panelech, obstarávají nahrávky na magnetofonovém pásku. Obrazy dokumentují dobu od nástupu fašismu, přes hrdinný boj proti němu. Liň tradic je doplněna alby, sborníky prací žáků a pracemi dětí o průkopníku dělnického hnutí Josefu Hybešovi.

Otevření Liň tradic na LDJ v Blansku na Marxově ul.

Na LDJ v Blansku na Marxově ulici byla dne 13. října 1976 otevřena k příležitosti voleb do zastupitelských orgánů Liň tradic - 30 let budování našeho okresu.

Liň tradic dokumentuje na 30 ti panelech rozvoj všech oblastí našeho života od osvobození až po současnost. Je doplněna 20 ti alby s následující tematikou:

Národní výbory	Školství
L. Svoboda	Kultura
G. Husák	Kulturní památky
Výstavba našeho okresu	Zdravotnictví
Doprava	Obchod
Zemědělství	Průmysl
Služby	ČKD
Cestovní ruch	Metra
Rekreace	Adast
Ochrana životního prostředí	Thrušit
Tělovýchova	

Blanensko na úsvitu dějin práce /F59/

31. března byla v okresním muzeu v Blansku otevřena expozice pojmenovaná „Blanensko na úsvitě dějin práce.“ Expozice zdůrazňuje v duchu marxistického pojetí úlohu lidské práce jako základního stavebního prvku lidských civilizací a kultur od úsvitu dějin. Muzejním pracovníkům se podařilo shromáždit ve zkratce

výsledky dlouholeté práce na současných archeologických nalezištích v Olomučanech, Bořisově, v Ludicích. Některé z vystavovaných exponátů získalo blanenské muzeum ve spolupráci podnikem Geotest, který pracuje na základě moderních metod výzkumů. Většina výzkumných prací byla dlouhodobě prováděna na spolupráce s Archeologickým ústavem ČSAV v Brně. Vystavené nálezy dokládají řady sídlišť na území našeho okresu od doby keltské až po slovanské osídlení. Zvláštní místo je věnováno počátkům a historii tavby železa, významného momentu v historii lidstva. Tato důležitá lidská činnost má zvláště na Blanensku a zejména v našem městě samém starou a bohatou tradici. Je tedy zřízení této stálé expozice u nás v muzeu plně oprávněno.

Blansko uvítalo 2 500 pěvců / F 57 /

V neděli 30. května uskutečnily se v Blansku XIV. Krajské pěvecké slavnosti. Pořadatelé byli;

Měst NV, LV ČKD, OKP v Blansku a Krajské kulturní středisko. Slavnosti byly pořádány pod záštitou Odboru kultury Km K NV, odboru kultury ONV k oslavě 55. výročí založení KPSČ.

Slavnostnímu zahájení na stadioně Spartaku ČKD předcházely dopolední zkoušky. Slavnosti byly zahájeny ještě za krásného slunečného počasí na náměstí Vítězného února, kde účastníci položili věnce k pomníku Klementa Gottwalda. Poté prošly všechny pěvecké sbory slavnostně vyzdobeným městem za doprovodu tří dechových kapel. Pěvcům, jichž se dostavilo skutečně plných dva a půl tisíc, křídala na vystoupení v Blansku trvalá památka v podobě vkusného programu s fotografiemi města a jeskyní, který vydalo Okresní kulturní středisko. Bohužel budou mít také nepříjemnou vzpomínku na bouřku, která znemožnila regulérní průběh vystoupení - program musel být zkrácen. Išlo skutečně byli nešťastní nejen pořadatelé, účinkující, ale zejména diváci, kteří zcela zaplnili tribunu i ochozy.

Plavnosti byly dlouho a pečlivě připravovány 11člennou komisí, která řídila organizaci po stránce propagační, technické, zdravotní i dopravní velmi dobře. Velikou zásluhu na organizačním zabezpečení měly i blanenské podniky ČKD, Metra, Adast Blansko i Adamov, Domovní správa, Státní lesy, JLD 25. února, Restaurace a jídelny. škoda, že všechno organizační úsilí zmařilo nepříznivé počasí.

Reprízy Magnetická Luneta

Čsl. televize uvedla reprízy barevného televizního filmu Magnetická Luneta, pojednávající o životě a díle našeho občana Karla Kyzlinka, laureáta státní ceny Klementa Gottwalda, nositele Řádu práce, nositele Řádu republiky a Hrdiny socialistické práce.

O osobnosti Karla Kyzlinka viz v kronice roku 1974 kapitolu „Karel Kyzlink 65 letý“ a o premiéře Magnetické lunety viz v kronice roku 1975 kapitolu „Televizní hra o Karlu Kyz-“

linkovi." Premiéra hry byla 27. února 1975.

V roce 1976 byla hra na pořadu dvakrát. Poprvé dne 13. dubna byla dávána na počest XV. sjezdu KSC, další repríza byla vysílána 8. října.

Jak vysoce je veřejně oceňována práce Karla Kyxlinka, dosvědčuje např. slavnostní číslo týdeníku Československá televize k sjezdu KSC, které přineslo 8 jeho fotografií, a několik stránek věnovalo jeho osobě. Články Magnetická luna, Karel Kyxlink, Tádny mu nestačí, Před-sjezdová setkání dokládají, že náš občan je skutečným mistrem svého oboru a že jeho počty, jichž se mu dostalo a dostává jsou plně zasloužené. V uvedeném časopise čteme mezi oslavnými články i tato slova, která o Karlu Kyxlinkovi napsal jeho filmový představitel, národní umělec Bohuš Láhorský: „S Karlem Kyxlinkem setkal jsem se již nejednou. Takoví lidé, nesmírně obětaví, napálení pro věc, lidé s krásnou a nemarnou touhou učit sebe i druhé tomu nejlepšímu co dokáže jejich um a duch vypěstovat - lidé opravdě stateční a přitom velmi prostí a

skromní, protože skutečně moudří - si nesou, uskutečňují i symbolizují to navazující a nelehké označení - současný člověk."

Dílo Luboše Přibického / F 58 /

Okresní kulturní středisko v Blansku a Okresní vlastivědné muzeum se zasloužilo o seznámení blanenské veřejnosti s tvorbou Lubomíra Přibického. Vernisáž výstavy tohoto našeho občana se konala 11. března ve výstavních prostorách muzea v Blansku na mimořádně velké účasti. Po loňské výstavě v Boskovicích mělo i rodné město výtvarníka, narodil se zde 1933, možnost poznat jeho umělecké snažení a růst.

Ke kresebným a grafickým pracím, jež byly průřezem posledních deseti let jeho činnosti na tomto poli, družily se i koláže, které vyjadřovaly vztahy mezi člověkem, realitou a uměním. Výstava nás přesvědčila o vytrvanělosti výtvarného náboru autora, který na víc jak 20 let

si vypracoval svébytnou polohu. Vystavené práce dokumentovaly mimořádnou pracovitost svého tvůrce. Východiskem tvorby profesora L. Šříbckého, výtvarníka a výtvarného pedagoga je kresba, jejíž varianty jsou dále realizovány ve složitějších technikách malířských. Ve vystavovaných 62 obrazech jsou skryty celé myšlenkové pochody, jak již napovídají jejich názvy, jako např. Ležáky - cítil to člověk i strom, Len o oci, Dým pořádu války stále stíní slunce, Koloběh vody ap.

Díky Luboši Šříbckému na to, že probouzí v nastupující generaci touhu po poznání krásna.

Zemí Krásnou

V Dělnickém domě ve výstavní síni byla od 3. března instalována výstava fotografií člena fotokroužku LK ČKD inženýra Miroslava Habiše.

Černobílé snímky odkryly návštěvníkům nejen přírodní krásy naší vlasti, ale sexnámi-

by je současně s památníky osvobozovacích bojů. Vystavené práce, vynikající technickou dokonalostí a propracovaností námětu, znovu dokumentovaly raněnost a pílí tohoto fotografa - amatéra s rutinou profesionála.

Návštěvníci výstavy se přesvědčili, že ing. Miroslav Habeš patří k těm, kteří dovedou sláskypelným pohledem básniřsky zvěčňovat přírodní krásy i život lidí naší socialistické vlasti.

OUNI - oddělení nukleární medicíny v Blansku

Oddělení nukleární medicíny je v provozu od dubna 1974. Přesto, že je to oddělení „mladé“, poskytuje celou řadu nových radioizotopových vyšetřovacích metod nemocným našeho okresu i okresů sousedních / Vyškov, Lďár n/Blav., Svltavy /, kde tato oddělení nejsou dosud zřřzena. Počty vyšetřených pacientů mají rok od roku stoupající tendenci. Pro srovnání s loňským

rokem 1975 je v tomto roce nárůst vyšetřených na našem odd. 24%, což svědčí o stále větším využívání služeb tohoto nového a mladého medicinského oboru.

Cíle úspěchy, které oddělení nukleární medicíny v Blansku dosáhlo, neusnuli pracovníci tohoto oddělení na ravřínech, ale stále se snaží o zavádění nových diagnostických izotopových metod do nejširší rutinní medicínské praxe a to zvláště takových metod, které by zkrátily a zrychlily základní klinická vyšetření. Poslední dobou bylo oddělení nukleární medicíny v Blansku dovybaveno vyhodnocovacím systémem Clincom firmy Nuclear Chicago, pro scintigrafická - to je t. zv. mapovací vyšetřování. Tento systém umožňuje zavést řadu nových vyšetřovacích postupů, hlavně funkčních a dynamických a umožní, aby se pracovníci odd. nukleární medicíny v Blansku zapojili do řešení - v dnešní době hlavního - zdravotnického problému a to kardiovaskulárního a onkologického programu. Tento program, stanovený jako stěžejní úkol našeho zdra-

vošnickví XV. sjexdem K F Č, je program sice velice náročný, protože se zde jedná o včasné vyhledávání počínajících onemocnění srdce a cév a vyhledávání počátku zhoubného bujení, ale pracovníci odd. NM v Blansku udělají vše pro jeho úspěšné řešení.

Vyhodnocení nejlepších sportovců

28. ledna 1976 byli v LK ROH Města Blansko vyhodnoceni nejlepší sportovci okresu Blansko za rok 1975.

I Blanska se na 1. místě umístil Eduard Pokorný, kulturista Spartaku Města. Za období své činnosti v oddíle kulturistiky je přeborníkem kraje, získal 3. místo v přeboru ČSR, 2. místo v Poháru Čsl. spartakiády v Třnavě. V celkovém hodnocení se pro rok 1975 umístil v ČSFR na 2. místě. Na 2. místě se umístil Jiří Roučka ze Svazarmu Blansko, který dosáhl velmi dobrých výsledků v Dukelském závodě branné zdatnosti. V krajském přeboru obsadil 2. místo,

v mistrovství ČSR byl první, v mistrovství ČSSR obsadil 2. místo. Na Spartakiádě získal titul mistra ČSSR.

Na 5. místě se umístila Jiřina Trávníčková ze Praxarmu Blansko, dlouholetá reprezentantka v DLBL, je přebornicí ČSR v Lokolovském závodu branné zdatnosti.

6. místo v anketě „Nejlepší sportovci v okrese Blansko“ získal Antonín Lexula - košíková Spartaku Metra. Je úspěšným klíčovým hráčem mužstva, které hraje I. národní ligu.

Na 7. místě se umístil Jiří Hrdlička - lehký atlet Spartaku Metra. Jako vícebojař obsadil jak na mistrovství ČSR, tak na mistrovství ČSSR 6. místo.

8. místa dosáhl Josef Maňoušek, cyklista ze Spartaku Metra, přeborník okresu v silniční cyklistice a krajským přeborníkem v jízdě do vrchu. V roce 1975 ujel celkem 17 500 km.

9. místo si dobyl Vlastimil Pícha, fotbalista Spartaku ČKD jako střelecky vybavený křídelný útočník A mužstva.

Zahájení minigolfu

| F 73, 74 |

1. září byl zahájen provoz minigolfu v rekreační oblasti Palava. Golf byl vybudován přímo nad písčnou pláží na levém břehu přehrady. Aby nebyla dotčena vlastní rekreační oblast kolem Palavy, bylo využito velmi svazitého a členitého terénu, který nebyl rekreanty využit. Tím se ovšem stavba stala neobyčejně náročnou. Musely se vystavět opěrné zdi. Celá stavba se těšila přízni brigádníků, kteří zde odpracovali přes 9 000 hodin. Součástí stavby byl vodovod, kanalizace s čističkou, přívod elektřiny a osvětlení. Velké ocenění si zaslужují za obětavou práci důchodci Josef Filouš, Josef Salitrník, Jaroslav Levák, Miroslav Heger, Michal Šloudek a Josef Dvořáček. Tato skupina vedená stavbyvedoucím Augustinem Vojancem, také důchodcem se dovedla vypořádat s každou prací. Dušů celého areálu příměstské rekreační oblasti je člen rady Měst NV poslanec Jaroslav Farník, který nescházel při žádné práci na výstavbě minigolfu a

denně sledoval postup budování. Pýchou mini-golfu jsou dlaždičské práce, které vytvářejí v reálu moraiku.

Otevření krytých lázní

/ F 20, 21, 32 - 35 /

15. října byly předány veřejnosti slavnostním způsobem do užívání kryté lázně.

Tímto aktem skončila úsilovná práce velké řady dobrovolných brigádníků z řad občanů, žáků škol i odborných učilišť.

Bylo vytvořeno dílo v hodnotě 25 000 Kčs vybudované v akci L - jako hlavní úkol volebního období. Tato velkolepá stavba dokumentuje péči státních a vládních orgánů o další růst životní úrovně a upevňování zdraví všech občanů.

Loučastí lázně je též vodoléčebné oddělení, kde pracovníci ÚNL budou poskytovat odborné služby při koupelích, skotskými stříky, masážími atd. podle doporučení lékařů. Pro aktivní sportovce bude k dispozici tělocvična a posilovna.

Technologické zařízení zaručuje bezvadnou vodu s průběžným čištěním a ohřevem. Lázně mají řádnou klimatizaci a prohřívání podlahy. Velikost bazénu je $25 \times 12,5 \text{ m}$, při čemž část $12 \times 12 \text{ m}$ pomocí vvedacího dna umožňuje koupání i těm nejmenším. Loučastí bazénu je skokanská věž vysoká 5 metrů a skokanské můstky vysoké 3 m a 1 m.

Provozovatelem krytých lázní se stala Technická správa města Blanska, správou vodoléčby pověřen OÚ NZ.

Obrovský zájem a řad občanů - milovníků plavání, jakož i mládeže, dokumentuje potřebnost krytých lázní. Zejména blanenské školy sbudováním lázní mnoho získaly, neboť organizovaný plavecký výcvik dosud po mnoho let prováděný v Boskovicích byl spojen s mnoha obtížemi.

Od 1. listopadu probíhá výcvik žáků blanenských škol a škol z blízkého okolí mimořádně úspěšně podle přesného plánu a dlouhodobého grafikonu. Protože do plaveckého

výcviku pod dohledem zkušených instruktorů jsou řazeny už i mateřské školy, kde očekával, že plavání, které mezi sporty kladou lékaři na první místo, zvládne všechna naše mládež.

Dům obuvi / F 4 /

V řáři byla otevřena rekonstruovaná prodejna obuvi na Wanklově náměstí. Tím se dostalo řá-
kazníkům pohodlného nákupu ve třech samo-
obslužných prodejnách. V přízemí je prodejna
pánské, dívčí, chlapecké a dětské obuvi. V I. poscho-
dú je v jednom křídle umístěna prodejna dám-
ské obuvi a ve druhém křídle je v první části
pultový prodej koženého a punčochového zboží,
ve druhé části opět samoobsluha s prodejem ko-
ného / partiového / zboží. Prodejní plocha se z
původní / do níž se nastěhoval bytový leselil /
zvětšila na 335 m². Zásluhou architektonické-
ho řešení došlo nejen též ke zvětšení skladovací
plochy, ale bylo pamatováno i na pracovníky
prodejný sociálním vybavením, kancelář

pro vedoucí, klubovou atd. Úpravy si vyžádaly náklad 641 000 Kčs, ale podniku Gottwaldov vzniklo tak jedno z nejmodernějších a nejkrásnějších prodejních středisek v jihomoravském kraji. Vedením byla opět pověřena dlouholetá vedoucí Julie Kniesová, která vede též jednu z prvních brigád socialistické práce, její patří mezi nejlepší v kraji. Není proto divu, že Dům obuvi je vyhledáván nejen občany našeho města, ale i zájemci ze širokého okolí.

Nový obchodní dům Centrum otevřen

/ F 29 - 31 /

V pátek 9. dubna za přítomnosti vedoucího tajemníka O V K P Č s. Ludvíka Opřelala, místopředsedy ONV souдруhu Buše a Bacíka a dalších hostů, byl slavnostně otevřen obchodní dům Centrum v Blansku na Dukelské ulici. Toto největší obchodní středisko v okrese, jehož výstavba byla vyvolána potřebou rozšíření obchodní

sítě v okrese, bylo vybudováno díky mimořádnému pochopení generálního dodavatele - OGP Blansko, a také významné pomoci občanů města.

O náročnosti celé stavby hovořil velmi podrobně předseda Měst NV v Blansku soudruh Josef Kovařík.

Samotná stavba byla zahájena v říjnu 1972. Tomuto však předcházela rozsáhlá demolice starých objektů, přemístění některých prodejen a zařízení a podobně. I v průběhu stavby se vyskytla celá řada obtíží. Byl to především nedostatek pracovních sil. Výčet všech, kteří se na úspěšné výstavbě podíleli, byl opravdu značný. Byli to však i brigádníci, kteří o sobotách i nedělích, a nebo i po pracovní době na stavbě pracovali.

Provičením tohoto obchodního střediska byl tak naplněn volební program NF, kde byl zakotven závazek v průběhu prvních pěti letky, vybudovat v Blansku dalších 6 000 m² prodejních a skladovacích ploch. Je to tolik,

kolik mělo město obchodních prostor do roku 1970 vůbec.

V přízemí bloku A je prodejna Elektro, která rozlohou přes 500 m² prodejní a skladovací plochy se řadí mezi největší v Jihomoravském kraji. Stejně tak v prvním poschodí tohoto bloku prodejna Papír-hračky je svou prodejní a skladovací plochou třetí největší prodejnou v kraji. Ve druhém poschodí je prodejna Drogerie se specializací parfumerie a foto. Přísluší sem však i Kosmetický salon. Ve třetím poschodí je umístěn OV ČPŽ, redakce Nový život, odbor kultury ONV a Kancelářské stroje Brno.

Vchod do bloku B je v průchodu, kde své místo našla prodejna Mototechny, Uhus a prodejna Zeleniny. Ide se právě v den zahájení dostal na pulty již čerstvý salát z JLD Rájec, které postupně bude dodávat celý sortiment čerstvé zeleniny ze skleníků v Blansku. V průchodu byla otevřena také žádaná mléčná jídelna.

V bloku B je v prvním poschodí bytový sec-

lil, lásky a koberce. Druhé poschodí i třetí je určeno prodejně Oděvy Brno. Ide alespoň několik čísel. Plávající prodejna měla prodejní plochu 160 m², na které byla prodávána pánská, dámská a dětská konfekce. Dnes je prodejní plocha ve druhém poschodí 300 m² určena jen pro prodej pánské a dámské konfekce. Ta dětská je o poschodí výše a rozloha je přesně laková, jaká byla dřívější celá prodejna. Zlepšení prodejní sítě v okresním městě je tedy opravdu velké a dokumentuje tak na konkrétních faktech, že výsledky, které dosahuje naše společnost pod vedením KPC jsou opravdu obrovské, a přitom vycházejí především z potřeb a zájmů všeho lidu.

Jak rostly příjmy obyvatelstva

Dynamický růst hospodářství umožňuje stále zvyšovat životní úroveň obyvatelstva, upevňovat jejich sociální jistoty a perspektivy. Jedním z hlavních předpokladů růstu životní úrovně obyvatelstva jsou jeho peněžní příjmy, které přímo

ovlivňují hmotnou osobní spotřebu.

Celkové peněžní příjmy obyvatelstva v našem okrese v průběhu páté pětiletky t. j. v letech 1971-1975 vzrostly o 21,4% - což znamená, že se průměrně ročně zvyšovaly o 4,28%. Absolutní roční přírůstek peněžních příjmů v uvedených letech činil 51,9 mil. Kčs. Průměrný roční přírůstek na jednoho obyvatele činil 3,62%, tj. 429 Kčs.

K nejvýraznějšímu růstu peněžních příjmů v letech 1971-1975 došlo u dvoušlevních rolníků, jejichž příjmy se zvýšily celkem o 39,8% /průměrně ročně o 7,96% / a v roce 1975 jejich průměrné odměny za práci v JZD dosáhly úrovně průměrných mezd pracovníků v průmyslu a jiných odvětvích, u nichž se příjmy z mezd a odměn za práci zvýšily za posledních pět let celkem o 13,2% - tj. průměrně ročně o 2,64%.

K výraznému zvýšení peněžních příjmů došlo též u osob, které se nemohou pro stáří, nemoc a výchovu dětí zúčastnit pracovního procesu a dále rodin s dětmi. Celkové peněžní příjmy této skupiny obyvatelstva se v důsled-

ku přijatých sociálních opatření v páté pětiletce zvýšily o 33,7 %, což je průměrně ročně o 6,74 % tj. absolutně o 18,9 mil. Kčs/.

Také v roce 1976 růst peněžních příjmů obyvatelstva dále pokračuje. Za leden až únor t. r. ve srovnání s minulým rokem celkové příjmy vzrostly o 2,7 % - z toho mzdy a odměny za práci o 1,60 %. Sociální příjmy vlivem dalšího zvýšení důchodů se vcelku zvýšily o 7,5 %, což představuje 4,6 mil. Kčs. Odměny členů JZD se naopak mírně snížily, což je důsledek nepřítomného počasu, které znemožnilo přípravné práce v rostlinné výrobě / vyvážka a rozrání mrvy a pod. / doprovázené snížením mzdových nároků. Zpomalení příjmů u této skupiny obyvatelstva bude v dalším období vyrovnáno.

Podle návrhů směrnice hospodářského a sociálního rozvoje ČSSR v letech 1976-1980 se mají reálné příjmy obyvatelstva zvýšit o 23 až 25 % tj. průměrně ročně o 4,6 - 5,0 %. Uvedené výsledky za první dva měsíce t. r. ukazují

ju, že v souladu s rozvojem národního hospodářství lze splnění tohoto cíle předpokládat.

Problémy Technické správy

Úkoly Technické správy města Blanska jsou nemalé: zajišťuje čistotu města, údržbu městských komunikací, veřejného osvětlení, veřejné zeleně. Tyto služby poskytuje občanům města bezplatně. Kromě toho na úhradu obstarává svou popela a údržbu hřbitova. Podstatnou měrou se dále podílí na tvorbě životního prostředí, jako dodavatel prací pro Měst. NV, jak u akcí investičních tak akce I a údržby.

Nové problémy nastaly pro Technickou správu města Blanska po sloučení Blanska s okolními obcemi. Dnes má město 1 423 světelných bodů včetně světelných dopravních značek a do konce přelomu bude světelných bodů 2 518. Osvětlení je kontrolováno po 14 dnech v létě, v zimním období 1x v týdnu. O toto se stará pouhých 5 lidí - brigáda socialistické práce pod vedením

Františka Libera. Nedostatek pracovních sil se projevuje i v jiných úsecích, tak např. údržbu veřejné zeleně provádějí jen 4 pracovníci a bylo by jich napotřebí 4x více! Zahradníci mají 2 malotraktory a 5 řacích strojů na obhospodaření 65 hektarů. V Blansku je celkem 125 ha zelených ploch. Na jednoho obyvatele připadá 30 m² zeleně, čímž se naše město blíží k světovému standardu.

Podobná situace je ve svozu odpadků. Dva popelové vozy Kuha musí každý týden volánout svaz popela z Blanska a 14 okolních obcí včetně Škalního mlýna a jeskyní Moravského krasu, což představuje 6 950 popelnic tj. 12 500 tun odpadků ročně!

Problémy jsou i s údržbou vozovek, které vyrostly na 25 kilometrů. V létě údržbu provádí Technická správa sama, v zimě se o ni dělí na polovici s Okresní správou silnic. Z celkového počtu 47 km chodníků udrží Technická správa 12 km. Na čištění chodníků má organizace jen 4 zaměstnance.

Z uvedeného je jasné, že s dosavadním počtem

zaměstnanců a s dosavadním stavem mechanizačních prostředků, není slo se Technická správa s danými úkoly vyrovnat. Zlepšení je možné jen zvýšením počtu pracovníků a nasazením většího počtu strojů k mechanizaci údržby.

Dali svůj hlas šťastné budoucnosti

/ F 39 - 44, 46 /

V pátek 22. října přivítaly slavnostně vyzdobené místnosti první voliče, kteří přišli splnit svoji občanskou povinnost. Po oba dny panovala všude radostná nálada a vzrušující atmosféra. Občané města volili poprvé se sloučenými obcemi - novými čtvrtěmi města. Více než 12 000 voličů odevdalo svůj hlas ve 20 volebních místnostech. Pokud byly volební místnosti ve školách, byly v nich uspořádány občany výstavky prací žáků, které se těšily velké pozornosti voličů. Vždyť nejvíce pro ně, pro mladá, pro jejich šťastnou socialistickou budoucnost dávali svůj hlas.

V první den voleb vítali voliče pionýři a první, kteří přistoupili k urnám, nebo těm mladým, kteří se zúčastnili voleb poprvé, předávali kytičky nebo upomínkové dárky. V pátek se také dostavily některé organizace k volbám manifestace - fotbalisté Spartaku ČKD, členky Českého svazu žen, pracující všech blanenských závodů.

V Blansku-Dolní Lhosi přišli společně volit členové vesnické organizace KřČ. Zájem občanů o volby dokazuje již skutečnost, že v sobotu 23. října odvolilo již jen zbylých 5% voličů, 95% splnilo svoji volební povinnost již v pátek.

Jména zvolených poslanců do všech zastupitelství jsou i s fotografiemi a živopisnými údaji uvedena v mimořádném vydání Blanenského kulturního spravodaje, který je jako příloha součástí této kroniky.

Obsah kroniky roku 1976

Úvodem	str. 157
Zhodnocení uplynulého volebního období	158 - 162

Bilance práce komunistů městské organizace K PČ	str. 162 - 164
Družba Blansko - Scandiano	str. 164 - 165
Slavnostní shromáždění k 28. výročí Vítězného února	str. 165 - 166
19 tun navíc	str. 166
Pionýrská lavba pro Orenburg	str. 166 - 168
Hold XV. sjezdu K PČ	str. 168
Kolektivy XV. sjezdu K PČ	str. 169 - 171
1. máj - svátek radosti a míru	str. 172 - 173
Osłavy 55. výročí založení K PČ	str. 173 - 174
Pracující Blanenska Lidovým milicím	str. 174 - 176
Příslušníci L M Adast Blansko plní svoje zá- vazky	str. 176 - 177
Osłavy 59. výročí VŘSR a Měsíce přátelství	str. 177 - 178
Osłavy 80. výročí narození Klementa Gott- walda	str. 178 - 179
Nový rok vietnamských občanů	str. 179 - 180
65 let závodu Metra Blansko	str. 181 - 184
Ocenění práce blanenských kovářů	str. 184 - 187
Úmrtí Ladislava Toufara	str. 187 - 189

La soudruhem Ludvíkem Šoupalem	str. 189 - 191
K 90. výročí narození hrdiny revoluce Aloise Škofá- ka	str. 191 - 196
Cena Antonína Lápošického LK ČKD Blansko	str. 196 - 197
Drahan, soubor lidových písní a tanců LK ČKD Blansko	str. 197 - 199
Liň bojových tradic na LDŠ Erbenova a LDŠ Mar- xova	str. 199 - 201
Blanensko na úsvitu dějin práce	str. 201 - 202
Blansko uvítalo 2 500 pěvců	str. 202 - 204
Reprízy Magnetické lunety	str. 204 - 206
Dílo Luboše Přibického	str. 206 - 207
Zemí krásnou	str. 207 - 208
Oddělení nukleární medicíny	str. 208 - 210
Vyhodnocení nejlepších sportovců	str. 210 - 211
Zahájení minigolfu	str. 212 - 213
Otevření krytých lázní	str. 213 - 215
Dům obuvi	str. 215 - 216
Nový obchodní dům Centrum otevřen	str. 216 - 219
Jak rostly příjmy obyvatelstva	str. 219 - 222
Problémy Technické správy	str. 222 - 224

Dali svůj hlas šťastné budoucnosti

str. 224 - 225

